

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

12. Viri à ciborum luxu abstinentes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

S. August. de
Verb. Dom.
serm. 37.

res quot supra se habent, tot habent custodes. Grauiſſimè pronunciauit Augustinus: *seculi potentiam, esse impunitam nequitiam.* Pulcherrimè Solensis Crantor vitam frugalem pauperemque Ithacæ Vlyſſis patriæ comparabat, quæ, iuxta Homerum, aspera quidem erat, sed bona *ἡσυχία*, id est, iuuenum altrix: dum eos consuefecit frugaliter & continenter viuere, & ad omnem virtutis functionem exercuit. Ea propter & Philosophi sapientiores olim, & Christo postea veram sapientiam homines docent, etiam sanctiores quique, vitam inopem diuitijs; olusculum caponibus; symposijs sitim; conuiujs centum ferculorum, panem mendicando obtentum prætulere. Lyncurgus, ciuibus quibusdam interrogantibus, quò modo liceret hostium insultum effugere? *Si, inquit, pauperes fueritis; non facile potest elabi, qui sarcinis & impedimentis retardatur.* Cui ergo nec ære loculus, nec crapula stomachus grauis est, is longè faciliùs infernum hostem fugiet, persequentem, longè expeditiùs, per huius vitæ stadia, curret ad æternæ salutis brauium.

XII.

Sur. 1. Ian.
in eius vita.
c. 6.

Hinc Pauli, hinc Antonij, hinc Macarij, hinc Paphnutij, hinc Frontonij, Pachomij, Venantij, hinc ieiunijs exenterati Iuliani illi & ossei Hilariones, Serapiones, Spiridiones. B. Fulgentius Ruspensis Episcopus sic viuere, *ut inedia magnitudo siccatam corporis cutem fatiscere diuersis ulceribus cogeret, ac superducta (quam dicunt) impetigine delicati corporis pulchritudo foedaretur.* De qua feueritate cum nec æger remitteret, *Scimus omnes, aiebat, ex epulis vitam solere seruari, non sanitatem posse conferrì. Nam ut sanetur infirmitas, si explenda videtur gula cupiditas; quare infirmantur etiam illi, qui conuiujs lautioribus quotidie saginantur?* Enimuerò abstinentia hæc vires extemplo recuperauit. De S. Edmundo Cantuariensi Archiepiscopo legimus, à prima pueritia ab omnibus quidem rebus creatis eum, quantum per vires licebat, præcipuè verò, à sermone, somno, cibo, potu abstinuisse. *Solo pane & aqua, sextis ferijs, contentus fuit. Interdum solum panem edens, nullum omnino potum admisit. Unde id consecutum est, ut nonnunquam labia eius scissa viderentur, ut solet arida tellus humorem sitiens. Destuebant, à capite, barba & pili, medicis eius rei causam dicentibus, quòd corpus eius humoribus destitutum esset. Cibis vescebatur vilioribus. Quòd si adessent delicata fercula & potus lautior, minùs ijs utebatur. Nolebat, ut sua causa, quisquam ex ipso perquireret, quibus in prandio vesci vellet?*

Sur. 16. Nou.
in vit. eius.
c. 14.

vellet? Et, si appositas escas quispiam commendasset, gustare eas nolebat, quod opperari esse, inde coniceret. Rarissime, in die, bis edebat, idq; non nisi honesta ratione suadente. Ipsi imperatores Iustinianus à Procopio; Theodosius iunior à Socrate; Carolus Magnus à Cranzio, & Andrea Brunnero nostro, de abstinentiæ cultu admirabiliter commendantur; tantò utiq; magistri præstantiores, quia penuriam pati maluerunt, cum omnibus rebus abundarent.

Quin neque fœminæ desunt, quæ victus Parsimoniam epularum delitijs prætulerunt. De Afella virgine, sic scribit Hieronymus: Cum per omnem annum iugi ieiunio pasceretur, biduo tri-duoq; sic permanens, tum verò, in Quadragesima, nauigij sui vela tenebat, omnes penè hebdomadas, vultu letante, coniungens. Et quod impossibile forsitan est hominibus ad credendum, Deo autem præstante possibile est, ita ad quinquagenariam peruenit etatem, ut non doleret stomachus, non viscerum cruciaretur iniuria, non sicca humus, in qua cubabat, iacentia membra conficeret; non sacco asperata cutis fetorem fetoremq; contraheret, sed, sano corpore, anima sanior, solitudinem putaret delitias, & in vrbe turbida eremum inueniret monachorum. In genibus durities camelorum, præ orandi frequentia, occalluisse reperta est. Huic, merito suo, annumeranda est Genouefa virgo Parisiensis, quæ, Bonfinio teste, à quinto decimo ætatis suæ anno, usque ad quinquagesimum hordeaceo tantum pane & fabis contenta, bis duntaxat, in hebdomade, cibum simebat. Quæ exempla meritò in ruborem dare possunt sæculi nostri Iunones, quæ teneritudinem complexionis, & stomachi debilitatem prætexunt, ne ieiunio compensare cogantur luxum luxuriæque, qua in trielinij & recessibus Deum grauissimè offenderunt. Scilicet ad centum fercula digerenda satis potens est stomachus; ad vnam cœnam omittendam est nimis infirmus. Quemadmodum, ut in hyeme, vnâ horâ. concioni interfint, cœli asperitas & frigus obstat, non obstat, ut in campis, & siluis, per totos dies, venentur: & compluribus horis, in rheda, per niues, & glaciem, omnibus plateis, inter vrentes frigore Aquilones, circumuehantur, quasi non heroides, sed Mænades essent. Nimirum non cœlum, sed ipsæ sunt frigidæ: cum Dianis utiq;, non cum Genouefis comparandæ. Si eligat quispiam, quod Superis approbandum, sibi remunerandum, Inferis detestandum rectè iudicat; eliget utiq;, ut sibi diuina Bonitas frugalem potiùs, quàm luxui deditam.

Procop. l. 1.
Socrat. lib.
7. c. 22. &
Baron. An.
415. Albert.
Cranz. lib. 2
Saxonix c.
8. & l. 4 An.
nal. Boiorû.
An. Brun.
XIII.
D. Hieron.
ad Marcel-
lam. c. 15.

Bonfin. l. 5.
hist. Decad.
I.